

Obala bana Berislavića 15
21220 Trogir
gkt@gkt.hr
KLASA: 611-01/26-03/23
URBROJ: 2181-13-27-01/1-26
U Trogiru, 10. lipnja 2026.

**PLAN DIGITALIZACIJE KNJIŽNIČNE GRAĐE
GRADSKE KNJIŽNICE TROGIR
ZA RAZDOBLJE 2026. -2030.**

UVOD

Gradska knjižnica Trogir kao kulturna ustanova, a u skladu sa svojom misijom i vizijom, sustavno prikuplja, obrađuje i čuva vrijednu građu, uključujući zavičajnu i staru rijetku građu, od kulturne, povijesne i dokumentarne vrijednosti. S obzirom na vrijednost i osjetljivost pojedinih jedinica građe, potrebno je osigurati njihovu dugoročnu zaštitu i dostupnost putem digitalizacije.

Gradska knjižnica Trogir provodi aktivnosti digitalizacije knjižnične građe s ciljem zaštite vrijedne građe, povećanja dostupnosti građe korisnicima te promicanja kulturne i povijesne baštine grada Trogira.

Digitalizacija građe provodi se u skladu sa:

- Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19, 114/22, 36/24)
- Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 111/21)
- Standardom za digitalne knjižnice (NN 103/21)
- Smjernicama za digitalizaciju kulturne baštine Ministarstva kulture i medija.

Plan digitalizacije donosi se za razdoblje od 2026. do 2030. godine te predstavlja okvir i smjernice za odabir, obradu, pohranu i objavu digitalizirane knjižnične građe.

CILJEVI DIGITALIZACIJE

Digitalizacija knjižnične građe provodi se radi:

- zaštite i očuvanja izvornika
- smanjenja fizičkog korištenja vrijedne i osjetljive građe
- povećanja dostupnosti građe korisnicima
- promocije zavičajne kulturne i povijesne baštine
- povećanja vidljivosti knjižnične građe na digitalnim platformama
- korištenja digitalizirane građe u edukativne, istraživačke i izložbene svrhe
- uključivanja digitalizirane građe u nacionalne i regionalne digitalne sustave kulturne baštine.

Gradska knjižnica Trogir posjeduje vrijednu zavičajnu i staru rijetku građu koja zahtijeva posebne uvjete zaštite i očuvanja. Digitalizacijom odabranih jedinica građe omogućit će se njihova dugoročna zaštita, kvalitetnija dostupnost korisnicima te predstavljanje kulturne baštine Trogira široj javnosti putem digitalnih platformi i mrežnih sadržaja.

ODABIR GRAĐE ZA DIGITALIZACIJU

Odabir građe za digitalizaciju temelji se na kulturnoj, povijesnoj i zavičajnoj vrijednosti građe koju Knjižnica posjeduje.

U razdoblju od 2026. do 2030. godine planira se digitalizacija do 20 jedinica, sukladno financijskim, tehničkim i organizacijskim mogućnostima Knjižnice.

Prioriteti za digitalizaciju i zaštitu građe

Pri određivanju prioriteta za digitalizaciju Gradska knjižnica Trogir vodi se zaštitnim, stručnim i korisničkim kriterijima. Prilikom odabira građe za digitalizaciju uzimat će se u obzir:

- kulturna, povijesna i zavičajna vrijednost građe
- stupanj očuvanosti i eventualna oštećenja izvornika
- učestalost korištenja građe u izvornom obliku
- potreba za smanjenjem rukovanja izvornicima radi njihove zaštite
- zahtjevnost fizičkog rukovanja građom (veliki formati, osjetljivi uvezi, izdvojena pohrana i sl.)
- mogućnost sigurne digitalizacije bez dodatnog oštećenja izvornika
- tehničke i organizacijske mogućnosti Knjižnice za provedbu digitalizacije
- potreba za prethodnim konzervatorskim ili zaštitnim zahvatima prije digitalizacije.

Digitalizacija će se prvenstveno provoditi na vrijednoj i rijetkoj građi te na građi čije je dugoročno očuvanje ugroženo učestalim korištenjem ili fizičkim stanjem izvornika. Zaštitni učinak digitalizacije ostvaruje se omogućavanjem korištenja digitalnih preslika umjesto izvornika kad god je to moguće, uz poštivanje autorskopравnih i drugih zakonskih ograničenja.

PROVEDBA DIGITALIZACIJE

Gradska knjižnica Trogir digitalizaciju građe provodit će uglavnom samostalno, vlastitim resursima i dostupnom opremom. Kada to bude moguće, angažirat će i vanjske suradnike.

Postupak digitalizacije uključuje:

- skeniranje i fotografiranje građe
- obradu digitalnih preslika
- pohranu digitalnih datoteka
- omogućavanje dostupnosti digitalizirane građe korisnicima.

Digitalizacija će se provoditi u skladu sa Smjernicama za digitalizaciju kulturne baštine Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te prema tehničkim mogućnostima Knjižnice.

Digitalne preslike izrađivat će se u formatima primjerenima dugotrajnoj pohrani i korištenju digitalne građe.

POHRANA I OBJAVA

Digitalne preslike pohranjivat će se u digitalnom sustavu Knjižnice i na serveru koji osigurava Point d.o.o. u okviru knjižničnog programa Metelwin. Digitalne preslike pohranjivat će se u odgovarajućim formatima za dugotrajnu zaštitu i korištenje, u skladu s tehničkim mogućnostima i autorskopравnim ograničenjima.

FINANCIRANJE

Sredstva za digitalizaciju osiguravat će se prijavama na natječaje Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Splitsko-dalmatinske županije, Grada Trogira te iz vlastitih sredstava Knjižnice.

ZAKLJUČNO

Plan digitalizacije Gradske knjižnice Trogir javno će se objaviti na mrežnim stranicama Knjižnice te će se provoditi u skladu s važećim propisima i stručnim smjernicama za digitalizaciju kulturne baštine.

Plan izradila:

Jelena Miše, knjižničarka

Plan odobrila:

Maja Kostović Radan, ravnateljica

